

AVIZ

referitor la propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii cetățeniei române nr.21/1991 cu modificările și completările ulterioare

Analizând propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii cetățeniei române nr.21/1991 cu modificările și completările ulterioare, transmisă de Secretarul General al Senatului nr.B140 din 15.03.2007,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.1 lit.a) din Legea nr.73/1993, republicată și art.46(2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil propunerea legislativă, cu următoarele observații și propuneri:

1. Propunerea legislativă are ca obiect de reglementare **modificarea Legii cetățeniei române nr.21/1991**, cu modificările și completările ulterioare și are drept scop - așa cum se arată în Expunerea de motive - crearea posibilității de dobândire/redobândire, în condiții mai lesnicioase, a cetățeniei române, de către persoanele care erau cetățeni români și locuiau pe teritoriile Basarabiei, Bucovinei și Herței (în prezent Republica Moldova și Republica Ucraina), precum și urgentarea procedurilor respective. Inițiatorii consideră că, în condițiile pieții unice și a libertății de circulație, România trebuie să abordeze în mod responsabil orice oportunitate de reglementare a acestei probleme.

Propunerea legislativă face parte din categoria legilor organice, împrumutând acest caracter de la legea asupra căreia se intervine cu modificarea, fiind incidente prevederile art.5 alin.(1) din Constituția României, republicată, iar prima Cameră sesizată, potrivit tezei a doua a art.75 alin.(1) din Constituția României, republicată, este Senatul.

2. În legătură cu această propunere, ar fi de menționat că orice stat este, potrivit regulilor dreptului internațional, titular al atributului suveran de a acorda cetățenia, determinând prin legislația proprie, cine

sunt cetățenii săi; el are o competență deplină și exclusivă - în ceea ce privește stabilirea condițiilor în care se poate dobândi cetățenia sa, iar celelalte state nu se pot opune la asemenea reglementări. În această materie, se aplică principiul libertății statului de a atribui cetățenia sa („revine fiecărui stat să determine prin legislația sa cine sunt cetățenii săi ...” - art.1 din **Convenția de la Haga din 1930** relativă la anumite probleme privind conflictele de legi în materie de cetățenie; în același sens, este și jurisprudența internațională). **Convenția europeană asupra cetățeniei** (ratificată de România prin Legea nr.396/2002), reflectând tendința din reglementările internaționale de a asigura cetățenie pentru orice ființă umană, confirmă și ea această competență, obligând statele să admită dobândirea de drept a cetățeniei și redobândirea acesteia și, totodată, admite **pluralitatea** de cetățenii.

3. La **titlul** propunerii legislative, semnalăm că inițiatorii au în vedere numai modificarea nu și completarea **art.10¹** și **10²** din Legea nr.21/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Ca atare, propunem reformularea titlului, astfel:

„Lege pentru modificarea Legii cetățeniei române nr.21/1991”.

4. Referitor la **art.10¹** (**pct.1 din articolul unic**), precizăm că ipoteza acordării cetățeniei române unor persoane care au deținut această cetățenie, dar au pierdut-o înainte de 21 decembrie 1989, **este deja reglementată în art.10¹** din Legea nr.21/1991, unde sunt stabilite, în acest scop, condiții mai puțin riguroase decât cele ale naturalizării. Prevederile din textul propus repetă, în cea mai mare parte, pe cele existente, cu următoarele diferențe: extinde aplicațiunea pentru descendenți până la gradul IV, înlătură cerința îndeplinirii condițiilor prevăzute la art.8 alin.(1) lit.b), c), e) și f) și subliniază mai clar (prin conjuncția „și”) ideea cumulului de cetățenii.

Sunt avute în vedere persoanele cu cetățenia română înainte de 21 decembrie 1989 pe care au pierdut-o din „motive neimputabile lor sau această cetățenie le-a fost ridicată fără voia lor”; de această lege, vor beneficia și descendenții lor până la gradul IV de rudenie; intră în această categorie de beneficiari, nu numai persoanele care au și își păstrează cetățenia străină, dar și cele care nu au dobândit nici o altă cetățenie (apatrizi); dobândirea cetățeniei are loc atât în cazul celor care și-ar stabili domiciliul în România, cât și al celor care își mențin domiciliul în străinătate.

Această prevedere are drept efect dobândirea/redobândirea cetățeniei de către o categorie mai largă de persoane care au ca ascendenți,

până la gradul IV de rudenie, cetățeni români. Având un caracter general, prevederea se va aplica nu numai foștilor cetățeni români care se află în prezent pe teritoriul R. Moldova și R. Ucraina, ci și altor persoane, indiferent unde acestea s-ar afla; ca atare, efectul reglementării va viza și cazul altor state (posibil, Ungaria, Bulgaria ș.a.).

Semnalăm că „ridicarea (retragerea) cetățeniei” implică deja ideea de impunere, de neluare în considerare a voinței persoanelor respective, precum și caracterul represiv; condiționarea „fără voia lor” introduce un element subiectiv și ar trebui renunțat la ea.

5. Art.10² (pct.2 din Articolul unic) se referă la procedura de urmat - cererea de redobândire se poate depune la Ministerul Justiției, de către persoanele care dețin dreptul de ședere în România.

Menționăm că există o inițiativă legislativă prin care se propune o degrevare a Consulatului României de la Chișinău și a Comisiei speciale pentru cetățenie din cadrul Ministerului Justiției, prin transfer de atribuții la nivelul primăriilor și tribunalelor teritoriale (Avizul Consiliului Legislativ nr.264/27.02.2007).

6. Deoarece, potrivit art.57 alin.(2) din Legea nr.24/2000, republicată, pentru exprimarea normativă a intenției de modificare, trebuie să se nominalizeze expres textul vizat cu toate elementele de identificare necesare, utilizând sintagma „se modifică și va avea următorul cuprins:”, la **articolul unic**, recomandăm reformularea părții dispozitive astfel:

„Articol unic. - Articolele 10¹ și 10² din Legea cetățeniei române nr.21/1991, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.98 din 6 martie 2000, cu modificările și completările ulterioare se modifică și vor avea următorul cuprins:”.

Pe cale de consecință, actualele părți dispozitive ale pct.(1) și (2) se elimină.

PREȘEDINTE

dr. Dragoș ILIESCU

București

Nr. 164/10.02.2007